

Y Gwir Anrh/Rt Hon Mark Drakeford AS/MS
Prif Weinidog Cymru/First Minister of Wales

Jayne Bryant AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

3 Hydref 2023

Annwyl Jayne,

Penodiadau Gweinidogol

Rwyf yn ysgrifennu atoch mewn ymateb i'ch llythyr dyddiedig 6 Gorffennaf ynghylch Penodiadau Gweinidogol.

Mae ein penodiadau cyhoeddus yn dilyn y Cod Llywodraethiant ar Benodiadau Cyhoeddus a gyhoeddwyd gan Weinidog Swyddfa'r Cabinet yn unol â'r Gorchymyn yn y Cyfrin Gyngor ar Benodiadau Cyhoeddus 2016. Mae gwaith rheoleiddio penodiadau cyhoeddus yn erbyn gofynion y Cod hwn yn cael ei wneud gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus a benodir gan y Brenin ac y mae ei gylch gwaith yn annibynnol ar y Llywodraeth a'r Gwasanaeth Sifil.

Nodir swyddogaethau'r Comisiynydd yn y Gorchymyn yn y Cyfrin Gyngor ar Benodiadau Cyhoeddus 2016 sy'n nodi pa benodiadau sy'n cael eu cwmpasu gan y Cod hwn. Nid oedd CETR yn benodiad cyhoeddus fel y'i rhestrir yn y cytundeb rhwng y Senedd a Llywodraeth Cymru. Gan fod CETR yn sefydliad newydd, dim ond ar ddydd Iau, 20 Gorffennaf 2023 yr ymunodd â'r Gorchymyn. Er hynny, mae'r holl benodiadau cyhoeddus a wnaed i Fwrdd CETR wedi cadw at y cod mewn egwyddor

Roedd penodi rôl Prif Weithredwr CETR yn anghyffredin braidd ac mae'n perthyn y tu allan i'r broses sy'n ymwneud â phenodi Aelodau Anweithredol i Fyrddau. Nodaf fod Gweinidog y Gymraeg ac Addysg wedi ysgrifennu atoch ar 13 Cymru;

“Rwy'n gwerthfawrogi bod gan y Pwyllgor bryderon ers tro am y broses gwrandawriad cyn penodi ar gyfer penodiadau cyhoeddus, ond fel y mae'r adroddiad yn ei gydnabod, nid penodiad cyhoeddus oedd hwn. Penodiad Gweinidogol yw'r person cyntaf a benodir yn Brif Weithredwr y Comisiwn fel y nodir yn Atodlen 1 i Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022. Fodd bynnag, i gydnabod y rôl sylweddol y mae'r Pwyllgor yn ei chwarae ym myd addysg a phwysigrwydd y penodiad hwn, ymrwymais i wrandawriad rhagarweiniol yn ystod hynt y Ddeddf. Mae

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

hwn yn wahaniaeth pwysig, yn anad dim oherwydd nad yw'r broses benodi ar gyfer y Prif Weithredwr yn cael ei rheoleiddio gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus."

Y Gweinidogion sy'n gyfrifol yn y pen draw am benodiadau ac felly mae dethol y rhai a benodir yn nwylo'r Gweinidogion sy'n atebol i'r Senedd am eu penderfyniadau a'u gweithredoedd.

Yn ogystal â'r Cod, rwyf wedi sefydlu'r broses ar gyfer gwrandawriad cyn penodi er mwyn sicrhau'r ymgysylltiad ehangach â'r Senedd y cytunwyd arno yn flaenorol i gyflwyno craffu cyn penodi rhai o benodiadau Cadeirydd gan bwyllgorau'r Senedd er mwyn gwella craffu a thryloywder y broses o wneud penodiadau cyhoeddus ymhellach. Cynhelir craffu cyn penodi ar ffurf gwrandawriad cyn penodi yn achos yr ymgeisydd a ffefrir ac mae'n cael ei gynnal gan y Pwyllgor perthnasol o'r Senedd.

Mae'r tîm sy'n delio â Phenodiadau Cyhoeddus yn fach iawn ac yn delio â thros 500 o benodiadau. Nid ydym yn ceisio ymestyn y cylch gwaith i gynnwys Prif Swyddogion Gweithredol na'r rhai y bernir eu bod yn cael eu cyflogi gan y sefydliadau y maent yn gweithio iddynt. Bydd y broses hon yn dal i gael ei goruchwyllo gan Gadeiryddion y Byrddau hynny yr ydych yn ymgysylltu â hwy drwy'r broses cyn penodi.

Mae'r fersiwn ddiweddaraf o'r OiC ynghlwm. Ar hyn o bryd mae gennym tua 450 o benodiadau wedi'u rheoleiddio a 75 o benodiadau eraill heb eu rheoleiddio.

Nid ydym yn cadw'r data yn y fformat y gwnaethoch ofyn amdano. Mae pob penodiad yn cael ei hysbysebu'n agored gyda phob ymgeisydd yn cael ei asesu yn erbyn yr un meini prawf ar gyfer y rôl o dan sylw. Ar gyfer pob cystadleuaeth mae tryloywder llawn yn achos manylion y penodai [a gyhoeddir yma gyda'r adroddiad ar y penderfyniad](#). Cyhoeddir adroddiadau penderfyniadau unwaith y bydd penodiadau wedi'u gwneud gan y Gweinidog neu'r Dirprwy Weinidog perthnasol.

Mewn achosion prin ac eithriadol, megis yn ystod Covid neu pan fydd Bwrdd Iechyd yn mynd i Fesurau Arbennig, gall y Gweinidogion benderfynu penodi ymgeisydd heb gystadleuaeth. Pan fydd hyn yn digwydd, rydym yn gwneud y penderfyniad yn gyhoeddus ochr yn ochr â'r rhesymau dros wneud hynny ac, yn unol â'r Cod, byddwn yn ymgynghori â'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus mewn da bryd cyn i'r penodiad gael ei gyhoeddi.

Rydym yn gobeithio y bydd hyn yn mynd rhywfaint o'r ffordd i ymateb i'ch diddordeb.

Yn gywir,

MARK DRAKEFORD

Atodiad A – Gorchymyn yn y Cyfrin Gyngor

[Cyhoeddus-Penodiadau-Gorchymyn-yn-Gyngor.pdf \(papt-publicly-accessible-docs.s3.eu-west-2.amazonaws.com\)](#)